

Oprøret nedefra?

Et studie af dansk højrepopulisme
2. Semester projekt

Opgaven er udarbejdet af:

Mikkel Søgaard Pedersen

Sociologi og kulturanalyse, 2. Semester

Lasse Koed Mikkelsen

Sociologi og kulturanalyse, 2. Semester

Vejleder: Klaus Levinsen

Institut for Sociologi, Miljø- og Erhvervsøkonomi

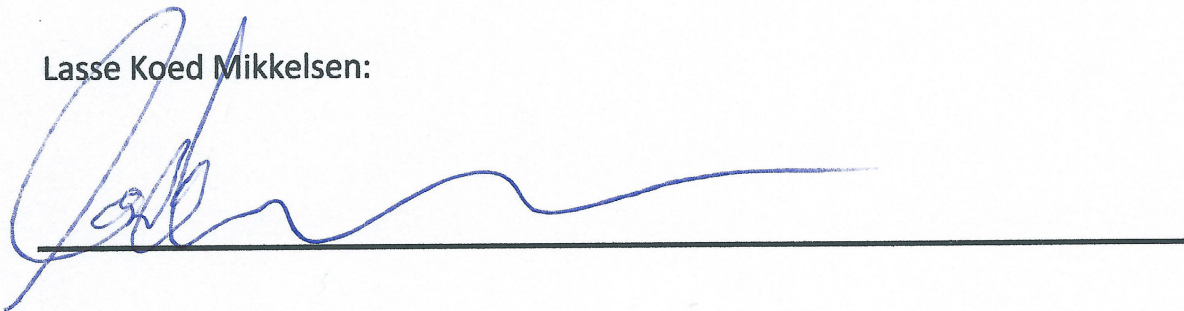
Antal anslag:

48.595

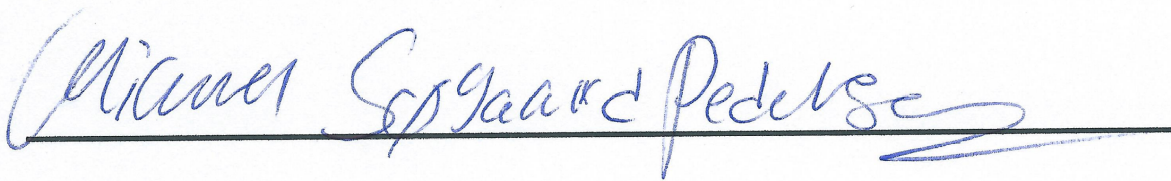
Tro og loveerklæring:

"Det erklæres herved på tro og love, at undertegnede egenhændigt og selvstændigt har udformet denne rapport. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og rapporten eller væsentlige dele af den har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelses- sammenhæng."

Lasse Koed Mikkelsen:

Mikkel Søgaard Pedersen:

Forord

I rapporten har vi valgt at bruge Pierre Bourdieu som vores teoretiske perspektiv.

Dette er gjort i forhold til, at vi forsøger at svare på, hvorvidt den danske befolkning har en tendens til at være højre-populistiske. Vi anser Pierre Bourdieus teori om kapitalformer, habitus og doxa som værende den mest oplagte og relevante teori, for vores besvarelse af rapportens problemformulering. Vi har haft gennemset pensum, men har ikke fundet en mere fyldestgørende teori eller et emnefelt, end Pierre Bourdieus teorier.

De andre emner, eller teoretikere kan sagtens kombineres, hvis vi havde valgt at se det, enten fra en politikers perspektiv eller mediernes afdækning af populismen i Danmark – dog har vi valgt at tage afsæt i, hvorfor nogle danskere har en større tendens end andre, til at være højre-populistiske – dette er set ud fra et socioøkonomisk perspektiv, samt inddeling efter køn. Den teori der bruges fra årets pensum er begrænset til Pierre Bourdieu.

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
<i>Problemformuleringen</i>	2
Litteraturstudie:	3
<i>Hvad er populisme og hvorfor?</i>	3
<i>Køn, populisme og politiske holdninger</i>	5
Teoretisk perspektiv	6
<i>Pierre Bourdieu:</i>	6
<i>De kapitale former, og hvorfor vi bruger dem?</i>	7
Metode	10
<i>Videnskabsteoretisk afsnit</i>	10
<i>Rapportens metodologi</i>	11
<i>Sekundært datamateriale</i>	12
<i>Databehandling</i>	12
<i>Hypoteseopbygning</i>	15
<i>Regressionsanalyse</i>	16
Analyse	18
<i>Introduktion til analysen; vores resultater</i>	18
<i>Vores resultater:</i>	18
<i>Analysen ud fra vores teoretiske perspektiv</i>	19
<i>Analyse af vores resultater</i>	19
<i>Diskussion af resultater</i>	23
Konklusion	24
Litteraturliste	25
<i>Monografi:</i>	25
<i>Tidsskriftsartikel:</i>	26
<i>Internetside:</i>	26
Bilag:	27
<i>Bilag 1</i>	27
<i>Bilag 2</i>	28
<i>Bilag 3</i>	28
<i>Bilag 4</i>	29
Evaluering	30
<i>Gruppeevaluering</i>	30
<i>Lasse Koed Mikkelsen evaluering</i>	31
<i>Mikkel Søgaard Pedersen evaluering</i>	31

Indledning

Populisme er et begreb, der ofte bliver anvendt til at forklare en politisk/ideologisk tendens, der i disse år i større grad udfolder sig i de vestlige lande. Ved en folkeafstemning, stemte den Britiske befolkning sig ud af EU. Donald Trump er indsat som den 45. præsident af USA. Ligeledes er der en stigende tendens til at flere højre populistiske partier vinder frem i de fleste europæiske lande. Disse højre populistiske partier er karakteriseret ved at være modstandere af de etablerede demokratiske institutioner. Derudover, ved at være modstandere af en såkaldt "elite" og endvidere har en nationalistisk attitude, hvor der værnes om national suverænitet, samt modstand mod immigration. Ifølge flere internationale forskningsartikler har der været forsket i, hvordan man måler populisme indenfor et specifikt parti samt hvordan den populistiske udvikling er i de forskellige europæiske lande. I denne rapport vil vores fokus ligge på, hvordan man måler populisme iblandt den danske befolkning. Dette vil undersøges ud fra en inddeling igennem socioøkonomiske forhold; arbejde, økonomi og uddannelse - derudover inddeler vi også efter køn. Denne inddeling vil ske med henblik på at identificere, om der er en specifik befolkningsgruppe, der i større grad er tilbøjelige til at være højre populistiske. I denne undersøgelse kræver det en stor mængde respondenter, vi har derfor valgt at anvende sekundært data. Dette gør vi eftersom det ikke ville tidsmæssigt realistisk at indsamle data fra ca. 1000 respondenter. Vi anvender data fra European Social Survey (ESS), fra deres seneste offentliggjorte datasæt fra 2014. ESS datasæt indeholder mange forskellige variabler, herunder variabler vi kan anvende som indikatorer for højre-populisme. I tillæg er dette datasæt tidligere blevet anvendt til lignende studier, som f.eks. artiklen om Gender Gap, beskrives i litteraturstudiet.

Den parlamentariske styringskæde er en konstitution som ligner andre i den vestlige verden. *"Folket vælger parlamentet, der udpeger regeringen, som styrer administrationen – der styrer folket"* (Bogason, 2009: 107)

Den parlamentariske styringskæde og dens internationale omgivelser, i form af EU og nationale omgivelser, såsom større virksomheder, interesseorganisationer og domstole forklarer om, hvilket samfund vi lever i dagens Danmark. Denne model betyder med andre ord, hvordan Danmark som stat fungerer, hvordan EU har indvirkning på Danmark og hvordan demokratiet fungerer i dansk kontekst – dermed sagt, i Danmark er det et repræsentativt demokrati, som er den etablerede styringsmetode. Højre-populisterne er i højere grad tilhængere af, at det er et majoritetsdemokrati. Dette vil sige, at det er folket der direkte stemmer, i stedet for at det er folkevalgte politikere, som stemmer på vegne af den danske befolkning. I denne rapport vil vi undersøge, hvorfor en befolkningsgruppe i højere grad vil være tilhængere af et direkte majoritetsdemokrati, i stedet for det vi kender som det repræsentative demokrati.

Problemformuleringen

Da populismen er et fænomen, som er samtidsrelevant, synes vi at det er et godt udgangspunkt for vores rapport at undersøge, om populismen har sat sit aftryk i en dansk kontekst. Vi har en formodning om, at den del af befolkningen i Danmark som er højrepopulistiske typisk vil være de, som har de laveste uddannelsesmæssige og økonomiske ressourcer. Vi vil på baggrund af disse antagelse danne hypoteser, som enten be- eller afkræftes ved denne problemformulering. Vores problemformulering er derfor:

Hvordan kan det være, på trods af at vi har et velfungerende demokrati, at en del af den danske befolkning har en tendens til at være højrepopulistiske og vil dette kunne kategoriseres efter, hvem der er højrepopulistiske indenfor kønsopdeling og et socioøkonomisk perspektiv?

Vores problemformulering ender altså derfor ud i disse hypoteser:

h_0 : Mænd er ikke mere højrepopulistiske end kvinder

h_1 : Mænd er mere højrepopulistiske end kvinder

h_0 : Lav socioøkonomisk status har ikke betydning for graden af højrepopulisme

h_1 : Lav socioøkonomisk status har betydning for graden af højrepopulisme

Litteraturstudie:

Hvad er populisme og hvorfor?

Populismen er i disse år en fremvindende mentalitet i Europa. Der er en markant stigende tendens til ikke at stemme rationelt, men i stedet ud fra sind og følelser. Populismen i Europa er karakteriseret ved at være imod det etablerede system, eliten, pluralismen og EU. (Werner-Müller, 2016:19-20). Overstående karakteristika er gældende for både venstre- og højre populisme. I denne opgave undersøges højrepopulismen. Derfor vil fokus være rettet mod denne type af populisme. Selvom højrepopulismen ligner venstrepopulismen, er der nogle markante forskelle. Den afgørende forskel er, at højrepopulismen er modstandere af immigration og multikulturalisme. (Werner-Müller, 2016:123). Konceptet af populismen skal ifølge Cas Mudde forstås således, at der er tre kerne elementer der karakteriserer den nutidige højrepopulisme: *anti-etablisement*, *autoritarisme* og *naivisme*. Det skal først og fremmest forklares ved at populismen er en filosofi, der tager udgangspunkt i menig mand, dvs. den store majoritet blandt den almene befolkning. Den almene befolkning står i kontrast til den etablerede "korrupte" elite. Denne elite rummer typisk politikere, embedsmænd, intellektuelle og den privilegerede overklasse. (Inglehart og Norris 2016:6-7). Populisme er derudover også karakteriseret ved at favorisere en karismatisk leder. Denne karismatiske leder er villig til at følge og føre politik, der udelukkende tilgodeser den store majoritet. I denne sammenhæng forsøger populismen at opnå legitimitet ved at profilere sig på, at være de ægte repræsentanter. "*Vi – og kun vi – repræsenterer det sande folk*", som Werner-Müller udtrykker det (Werner-Müller, 2016:134).

Populistiske partier er ligeledes også fortalere for direkte majoritetsdemokrati. Majoritetsdemokratiet står i opposition til det repræsentative demokrati, der har været den foretrukne demokratiske styreform i de vestlige demokratier. I de repræsentative demokratier værnes der om beskyttelse af minoriteter og dens rettigheder, hvilket i mindre grad gør sig gældende i et majoritetsdemokrati. Højrepopulismen er derudover også kendetegnet ved naivisme eller xenofobisk nationalisme. Xenofobisk nationalisme skal forstås således at man ønsker en ensartethed i de enkelte nationalstater. De enkelte stater skal dermed ekskludere

mennesker med anden etnicitet eller kulturelbaggrund. Højrepopulismen er dermed også fortalere for monokulturalisme i stedet for multikulturalisme. I tillæg vægter højrepopulismen også egeninteresse i stedet for internationalt samarbejde. Lukkede grænser i stedet for åbne. Traditionalisme i stedet for progressive sociale værdier (Inglehart og Norris 2016:7). De populistiske værdier kan dermed anskues ud fra et kontinuum, hvor de beskrevne populistiske karakteristika udgør den ene pol, og kosmopolitiske liberale værdier den anden.

Der findes forskellige typer af perspektiver der kan anvendes til at forklare, hvorfor nogle befolkningsgrupper i større grad drages af højrepopulismen. I nyere populismeforskning sondres der mellem to perspektiver 1. det økonomiske uligheds perspektiv (socioøkonomiske forhold) og 2. det kulturelle bagslag (Inglehart og Norris 2016:2-3). I det første perspektiv (socioøkonomiske forhold) beskrives det, at en stor del af den vestlige verden har oplevet en stigende ulighed. Indkomsten blandt arbejderklassen og middelklassen er stagneret eller haft tilbagegang. Dette til trods, at den vestlige verden overordnet set har haft økonomisk vækst (Inglehart og Norris 2016:10-11). Uligheden er endvidere blevet forværret pga. outsourcing og automatisering af arbejdspladser. Den stigende globalisering betyder således at arbejdspladser og kapital ikke længere nødvendigvis cirkulerer inden for den enkelte stat. Denne udvikling har en stor betydning for globaliseringens tabere, der oplever en større økonomisk- og arbejdsmæssig usikkerhed. Dette betyder i sidste instans, at dele af denne gruppe føler sig truet af globaliseringen og søger beskyttelse mod disse udefrakommende trusler. (Inglehart og Norris 2016:11) I det andet perspektiv (det kulturelle bagslag) er tilstede i den del af befolkningen, der vægter de traditionelle konservative værdier og idealer - disse værdier, der førhen var de dominerende i de vestlige demokratier. Dette værdisæt er i dag blevet erstattet af et progressiv og humanistisk værdisæt, der står i skarp kontrast til de traditionelle værdier (Inglehart og Norris 2016:14).

En stigende feminisering af de vestlige samfund vil ifølge Inglehart og Norris have en markant betydning for den del af befolkningen, der støtter sig til de traditionelle værdier. Inglehart og Norris argumenterer for, at det især er de lavt uddannede mænd der støtter sig til de traditionelle værdier. Den kulturelle forandring betyder, at der i de seneste årtier har været en markant større tolerance overfor minoriteter som flygtninge, homoseksuelle, gæstearbejdere og muslimer. Med andre ord en øget tolerance overfor minoriteter, der *ikke* passer ind i det traditionelle værdisæt. Denne kontrast betyder at der vil ske et "kulturelt bagslag", der i sidste instans vil give en mere fjendtlig attitude mod disse minoriteter. (Inglehart og Norris 2016:15)

Køn, populisme og politiske holdninger

Niels Spierings & Andrej Zaslove undersøger, hvorvidt der er en forskel mellem mænd og kvinder i relation til at stemme på populistiske partier. Spierings & Zaslove anvender ESS (European Social Survey) datasæt, som deres data. I undersøgelsen anvendes *anti-immigration, lov og orden, anti-EU*, som de ideologiske variable, der karakteriserer kernen i højrepopulismen. (Spierings & Zaslove, 2017:2) De undersøger, om der er flere mænd end kvinder, der støtter de højre populistiske partier. Deres tese er baseret på, at den populistiske ideologi knytter sig til vælgere, som tendentiøst vil stemme for anti-immigration. Derudover at det oftere vil være mænd frem for kvinder, som stemmer på højrepopulistiske partier. De søger inspiration fra tidligere videnskabelige undersøgelser, som også viser at mænd typisk har været overrepræsenteret. De undersøger om det skyldes en socialisering, som ifølge undersøgelsen er forskellige for mænd og kvinder. Kvinder har, ifølge undersøgelsen, en lavere grad af politisk effektivitet, hvorfor de stemmer på de mere etablerede partier. Mænd derimod er ikke så politisk tolerante og stemmer derfor oftere på højrepopulistiske partier. En af deres observationer går på, at kvinder er mere tolerante overfor immigrationen, dette kunne f.eks. bestå i, at mændene typisk har arbejde på fabrikker, hvor de vil være mere modtagelige over for en udbytning med en billigere udenlandsk arbejdskraft (Spierings & Zaslove, 2017:14).

I undersøgelsens analyse og metode har de valgt lande, hvoraf 5% af de adspurgte har svaret at de stemte på et populistisk parti ved sidste nationale valg. Dette fordi, det muliggøre en

retvisende analyse på landsplan. Samme faktum har også ekskluderet Sverige, da det her kun var 3% der stemte populistisk, ved sidste nationale valg. Austrian Freedom Party, Alliance for the Future of Austria, Dansk Folkeparti, True Finns, Front National, Popular Orthodox Rally, Golden Dawn, Northern League, Party for Freedom er med i den højrepopulistiske måling. I undersøgelsen udfører de en OLS (Ordinary Least Squares) analyse på baggrund af variabler fundet i ESS datasæt. Deres afhængige variable er sammensat af 3 variabler, for at lave en intervalvariabel der måler forholdet mellem køn og populistiske holdninger. I deres regressionsmodel er deres uafhængige variable mænd, som referencekategori. Den negative koefficient burde, hvis der ikke skulle være nogen kønsforskel ligge tæt på nul. Derudover stiller de seks faktorer op, som måling på populistiske tendenser – f.eks. fra 0 til 10, om man er fuldt ud for at støtte, eller begrænse retten til privatlivets fred, for at bekæmpe kriminalitet. Konklusionen i undersøgelsen er, at der i populismen er en lille, men ikke markant forskel på mænd og kvinder. Kvinder er 0,076 mindre populistiske ifølge artiklens resultat. Denne forskel er relativt lille, men med en 95% konfidensinterval, betyder det at kvinder faktisk er mindre populistiske (Spierings & Zaslove, 2017:14-15).

Teoretisk perspektiv

Pierre Bourdieu:

Pierre Bourdieu er en af nyere tids mest indflydelsesrige tænkere indenfor samfundsforskning. Bourdieu tilbyder en samlet teoretisk og metodisk tilgang i sine værker (Prieur, 2001). Bourdieu har blandt mange elementer i sin tid, skrevet om kapitalformerne, som vi vil bruge i dette projekt. Derudover anvender vi også begreberne: Habitus og doxa, som vi vil bruge i forhold til at beskrive nogle af de aspekter, i vores undersøgelse, som bygger på familiens højst afsluttet uddannelsesniveau.

De kapitale former, og hvorfor vi bruger dem?

Pierre Bourdieus teori om de tre kapitale former: økonomisk, social og kulturel kapital er brugt i rapporten som teoretisk perspektiv. Denne teoretiske tilgang er en essentiel måde for en analyse af vores hypotese om, hvorfor nogle danskere har en tendens til at være højrepopulistiske.

I opgaven ser vi ud fra et økonomisk og uddannelsesmæssigt perspektiv, hvorfor det er vigtigt at benytte teorien om kapitalformerne. Dette, da disse kapitalformer rammer meget præcist jævnfør vores hypoteser. Derudover kan dette være med til at bestemme forhold inden et socioøkonomisk perspektiv.

I det næste afsnit vil vi redegøre for kapitalformerne og beskrive, hvorfor vi gør brug af dem i vores teoretiske perspektiv.

Bourdieu's kulturelle kapital eksisterer i tre former, og bestemmes ved at se kulturel kapital som dannelse og uddannelse (Andersen og Kaspersen, 2013: 385).

1. Den legemliggjorte

Denne form kan også kaldes kapital igennem f.eks. indlæring. Denne kapitalform er f.eks. når man investerer sin kapital igennem noget, som kan assimileres – som f.eks. uddannelse eller andet læring. Det er med andre ord, noget man bygger oven på viden der er eksisterende.

Denne form kan hænge sammen med både økonomisk og social kapital. F.eks. jo højere opnået uddannelse kan resultere i en højere økonomisk kapital og/eller social kapital.

2. Den objektive

Denne form for kapital kan måles i fysiske genstande, noget materielt – f.eks. kunne dette være bøger eller at man har et instrument og kan spille på det. Denne form kan også hænge sammen med økonomisk kapital – f.eks. for at eje et dyrt instrument og kunne spille på dette, så må man også være indehaver af en højere økonomisk kapital – det samme kunne også være gældende for social kapital.

3. *Den institutionelle*

Denne form af kulturel kapital af f.eks. en afsluttet uddannelse og i forbindelse modtaget et diplom, som bevis for en bestået uddannelse. Denne form adskiller den kulturelle kapital i mellem de autodidakte og de lærde. I forhold til de andre kapitalformer kan der her argumenteres for, at de som er autodidakte har investeret mindre af den kulturelle kapital til forskel for den økonomiske, eller sociale kapital (Richardson, 1986). Den kulturelle kapital er typisk noget, der vil kunne overføres via uddannelsessystemet eller familien. Derudover kan en højere kulturel kapital hænge sammen med, at man også er indehaver af en højere social og økonomisk kapital, alt efter, hvor høj ens kulturelle kapital er (Richardson, 1986).

Vi vil bruge kulturel kapital til at forklare, hvorfor at der er en forskel i danskernes tendens til højrepopulisme. Derudover kan vi undersøge, hvordan de, som har højrepopulistiske tendenser, ligger i denne kapitalform. Den kulturelle kapital beskriver tilnærmelsesvis respondentens kulturelle værdisæt. Bourdieus økonomisk kapital beskriver en given velstand – blandt andet, hvad er man værd målt på kroner og øre. Derudover beretter dette også om ens materielle værdi. Hvad har man f.eks. af ejendom, obligationer, aktier ol. Den økonomiske kapital kan give hurtigt og umiddelbar adgang til nogle services og andre goder (Richardson, 1986). Kombinationen af social, kulturel og økonomisk kapital i en social stratifikation, kan anvendes til, at undersøge opdelingen i samfundet. Dette kunne være stratifikationer som f.eks. klasse opdelt lag i samfundet, baseret på diverse kapitaler.

Vi anvender den økonomiske kapital og vejer den i forhold til, hvilken form for tilknytning respondenter har til arbejdsmarkedet – er respondenter i arbejde, eller arbejdsløse.

Derudover vil vi søge at svare på, om der er nogle danskere i samme indkomstgrupperinger, som har en højrepopulistisk tendens. Hvis muligt vil vi også søge at svare på, hvorfor de indkomstgrupper så stemmer højrepopulistisk. Det vil vi blandt andet gøre, anvender den sociale kapital.

Den sociale kapital betegnes som værende et netværk, de venner, den familie eller andre relationer man måtte have. At være i en konstant bevægelse og balance i at skulle accepteres i relationer og netværk, og acceptere relationer og netværk. Derudover udveksling af tid og energi. Den sociale arv kunne være et eksempel på en form for social kapital. Hvis man er fra en lavere del af samfundet, vil man muligvis også have en tilbøjelighed til at ende i samme del af samfundet. Hvoraf, hvis du er i en højere del af samfundet, så er man også tilbøjelig til, at selv være en del af denne. Denne kapital kræver at man investerer en masse tid, penge og energi. Dette fordi, at man skal sørge for at vedligeholde og opbygge de relationer man har. Enten har man opbygget noget selv, eller også kan det videreføres fra en anden part, meget muligt fra ens familie, eller nære relationer (Richardson, 1986). Når vi tager udgangspunkt i den sociale kapital, undersøger vi om der er et tilhørsforhold eller andet relevant mønster, blandt de respondenter som er højrepopulistiske. De tre kapitalformer hænger i en meget tæt tilknytning til fænomenet habitus, som vi vil beskrive herunder.

Habitus er relationen mellem de sociale strukturer og de mentale strukturer, altså individets positioner og valg (Andersen og Kaspersen, 2013: 372). Det beskrives som værende en dragende funktion, som drager individet ind imod ens position, eller tidligere positioner.

Med dette menes der, at man f.eks. helst vil diskutere ens holdninger og synspunkter, som man har en antagelse om modparten også deler. Dette for, at man skånes for en ubehagelig situation, hvor man kan ende med at man står overfor en radikalt anderledes holdning eller et anderledes synspunkt, end det der sammenspiller med individets eget. Man stræber altså derfor efter, hvad man anser som værende realistisk og ønskværdigt indenfor ens rådighed (Andersen og Kaspersen, 2013).

I forhold til anvendelse af de tre kapitalformer og habitus, og senere i kapitlet også doxa, er det for at søge svar på, om der er et mønster der tegner sig. Dette mønster skal gerne besvares i vores analyse, om der er nogle danskere der har en tendens til højrepopulisme, og i så fald, hvorfor de er det.

Doxa er en betegnelse for, hvad Bourdieu beretter som et givent felts almindelige spilleregler. Det er den 'selvfølge' der hersker indenfor et etableret felt. Det kan være feltets ret/uret – normalt/unormalt – godkendt/ikke-godkendt. (Andersen og Kaspersen, 2013) I forhold til, når vi kigger på faders højest opnået uddannelsesniveau, så har vi også fænomenerne som doxa og habitus med i overvejelserne. Dette, da det kan have en meget stor indflydelse på, hvilken socialisering man har fået fra den private sfære, sat i forhold til, hvilken holdning man selv står med i dag.

Det kan udmønte sig i en 'krig' mellem de etablerede parter, når en ny tilkommende udfordrer feltets holdning og kapital, og derfor vil man svare igen med feltets doxa – dette kan perspektiveres til den socialisering man får, eller f.eks. den indlæring man får i skolerne, hvor man disciplineres. På et senere tidspunkt kan man modsige sig feltets doxa, ved assimileret viden.

Metode

Videnskabsteoretisk afsnit

Rapportens videnskabsteoretiske udgangspunkt er den kritiske rationalisme. Ophavsmanden til denne filosofiske indgangsvinkel til videnskab er Karl R. Popper. Den kritiske rationalisme er modsat den logiske positivisme ikke optaget af et specifikt verifikationsprincip, men derimod et falsifikationsprincip. Kernen i falsifikationsprincippet er, at *"teorier må formuleres sådan, at de er testbare. Det er ved en falsifikation af vore teorier at vi i realiteten kommer i kontakt med virkeligheden"* (Gilje og Grimen, 2002:74). Teorier og hypoteser er menneskeskabte, men vi må samtidig erkende, at mennesker ikke er ufejlbarlige. Derfor skal teorier og hypoteser være modtagelige for kritik og modargumenter. Demarkationslinjen mellem videnskab og ikke videnskab er derfor i centrale træk, hvorvidt en teori kan bringes til test og i princippet falsificeres. Teoriens videnskabelige karakter afhænger derfor af teoriens styrke til, at modstå disse modargumenter og tests (Gilje og Grimen, 2002:76-78). Selvom teorier i princippet altid skal kunne falsificeres betyder det ikke, at teorier aldrig kan betragtes som videnskabelige.

Forskere må dermed opnå en form for konsensus for, om nogle observationsudsagn og teorier midlertidigt skal betragtes som enten sande eller falske. Denne position omtaler Popper som decisionisme (Gilje og Grimen, 2002:79). Falsifikationsprocessen opererer efter forsøg- og fejlfindingsmetoden. Kernen i denne metode er som tidligere beskrevet, at eliminere fejlagtige teorier og hypoteser. I det tilfælde at en hypotese bliver falsificeret må hypotesen forkastes og der skal dermed opstilles en ny hypotese (Gilje og Grimen, 2002:84).

I denne rapport operer vi efter denne forsøg- og fejlfindingsmetode. Vi kan opstille denne metode således: $P_1 \rightarrow FH_1 \rightarrow FE \rightarrow P_2 \rightarrow FH_2$ (Gilje og Grimen, 2002:85), hvor P er det problem vi ønsker at undersøge. I vores tilfælde er det hvilke danskere, der i højere grad bliver draget af højrepopulismen. Vi opstiller derefter FH (forsøgsvis hypotese). Denne hypotese forsøger vi at falsificere eller minimere for fejl (FE). I det tilfælde vores hypotese afvises, må vi opstille en ny hypotese og befinder os nu en ny problemsituation (P_2).

På baggrund af denne fejlfindingsstrategi forsøger vi at styrke vores hypotesers troværdighed og gøre dem mere robuste til senere test- og falsifikationsforsøg. Metoden er især vigtig eftersom vores undersøgelse tager udgangspunkt i en ekstern spørgeskemaundersøgelse, som bliver bearbejdet statistisk. Statistik er altid forbundet med en vis usikkerhed og derfor er vi også meget bevidste om, at følge de videnskabsteoretiske principper.

Rapportens metodologi

Denne opgave tager udgangspunkt i den hypotetisk-deduktive metode. Med deduktion menes der at vi udarbejder relevante hypoteser på baggrund af eksisterende teori. (Andersen et al, 2012:73) I vores teoretiske afsnit beskrives det, hvordan Bourdieus teori om kapital er opgavens teoretiske fundament. Det betyder at vores opstillede hypoteser tager afsæt i denne teori. Vores hypotesers gyldighed bliver testet empirisk på baggrund et sekundært datasæt.

Vi har valgt et sekundært datasæt, eftersom det kræver ca. 1000 respondenter for at kunne give et repræsentativt udsnit af den danske befolkning. Vi er bevidste om at det ikke er primærdata, og vi har derfor heller ikke selv haft kontrol over indsamlingsdesignet. Vi har derfor været meget

omhyggelige med at udvælge en meget pålidelig datakilde, i vores tilfælde er det ESS (European Social Survey)

Sekundært datamateriale

ESS udvælger kun et normeret antal mennesker som er med i undersøgelserne – hvis de ikke er tilgængelig, så er der ikke andre der kan overtage deres plads. Indsamlingsmetoden foregår ved et besøgsinterview, også kendt som CAPI (Computer Assisted Personal Interview). CAPI giver respondenterne mulighed for at få afklaret eventuelle tvivlsspørgsmål, og øger dermed den interne validitet. (Andersen et al, 2012:289). I Danmark er det SFI, Det internationale Forskningscenter for Velfærd, som foretager interviews for ESS. For at sikre at der kommer nye og relevante data ind i undersøgelsen, så refererer ESS til to kategorier af spørgsmål. Den første kategori er kernemodulet, som gentages ved hver udgivelse er blandt andet: *Medie- og social tillid, socio-demografi og menneskelige værdier*. Den anden kategori der refereres til er et roterende modul. Dette modul gør at ESS kan få nogle samtidsrelevante undersøgelser, som kan variere år fra år, men som også kan gentages over flere år. *Immigration, helbred og omsorg og retfærdighed* er eksempler på roterende elementer i undersøgelserne. I vores tilfælde har vi brugt data fra både kernemodulet og fra de roterende elementer. Når ESS designer dataindsamlingen er processen nøje tilrettelagt. Hvordan skal sætningerne formuleres? Skal der være en introduktion til nogle spørgsmål, men ikke alle? Disse overvejelser skal bidrage til at styrke og forbedre validiteten og kvaliteten af undersøgelsesresultatet. (European Social Survey, 2017)

Databehandling

Vi valgte at anvende det komplette datasæt fra ESS. Dette gjorde vi på trods af at der findes en udgave, kun med dansk besvarelse. På den måde har vi selv fuld kontrol over, hvad der skal frasorteres, og hvad der skal være bevares. Ud af datasættets 40.185 respondenter fra hele Europa, er der 1.502 respondenter fra Danmark. Vi ønsker kun de danske besvarelser, vi har

derfor anvendt et filter i SPSS, hvor vi har frasorteret alle andre svar, end de respondenter der har svaret, at de er fra Danmark. I det konkrete tilfælde anvendte vi en kodning, hvor DK fik værdien 1 og alle andre respondenter, dermed også andre lande fik værdien 0. Dette filter gør at vi kan bruge alle spørgsmål i en dansk kontekst.

Vores datamateriale er som tidligere nævnt sekundært indsamlet. Vi har derfor været nødsaget til at operationalisere baglæns. Med operationalisering menes der, at omsætte teoretiske begreber til konkrete spørgsmål, der kan indgå i et spørgeskema (Andersen et al, 2012:32). Denne omsætning har medført, at vi har kunne reducere datasættets mere end 600 variable til 9 variabler, der kan bruges til at måle populisme. Vi har i denne proces været meget opmærksomme på at operationaliseringen ikke strider imod intentionen i spørgsmålet. Vi vurderede at den ikke strider imod intentionerne i spørgsmålene, da lignende undersøgelser har anvendt de samme variabler (fra ESS). Vi støtter os derfor til Spierings & Zasloves undersøgelse af Gender Gap i populisme. Vi har i tillæg været tro mod datasættet. Det vil sige, at vi i omkodningsprocessen ikke har omkodet variablerne til noget de ikke er. Vi ønsker at drage konklusioner om, hvilke danskere der har populistiske tendenser på baggrund af aggregerede variabler – dvs. variabler på et overordnet niveau, som bygger på observationer på et mere underordnet niveau (Andersen et al, 2012:75). I det konkrete tilfælde har vi gennemført en indekskonstruktion, hvor flere variabler er blevet samlet til to overordnede y variabler. Fordelen ved denne indekskonstruktion er at mindske målings- og validitetsproblemer, der ville kunne opstå ved vores hypotesetests. Vi har i forbindelse med denne indekskonstruktion testet reliabiliteten af indekset. Vi har dermed anvendt Cronbachs Alpha α test til, at sikre den interne konsistens af målingerne. (Andersen et al, 2012:414) Vores Cronbachs Alpha α test gav et resultat på .787, hvilket må anses for at være relativt højt. I nedenstående tabel illustreres det grafisk, hvilke variabler der er blevet flettet sammen til hvilke overordnet y-variabler.

Tabel 1 – re-kodning til samlet y variable (afhængige variable)

Gamle variable	Nye samlede variable (Y)
Tillid til EU parlamentet Tillid til det danske retssystem Tillid til folkettinget At blive hørt i politik Indflydelse på politik	Nationalisme variable
Immigranter beriger dansk kultur Immigration er positiv Bedst for DK med samme traditioner og værdier Flere muslimer til Danmark	Tillids variable

Note: oversigt over, hvad variable er kodet sammen til.

Vores forklaringsgrad (R2 Square):

0.100 ved den samlede variable Måling nationalisme

0.107 ved den samlede variable Måling tillid

I forbindelse med sammenfletningen af variable til de samlede y-variable, har det været en nødvendighed at alle variable bliver kodet efter samme interval. I vores tilfælde er det 0-10. Vores forklarende variable er derimod ikke kodet efter samme interval. Som det fremgår af bilag 1, har hver enkel værdi et tal tilknyttet. Dette tal skal udelukkende forstås som anvisning til kodningen.

#1 er kodet som den oprindelige værdi og er en binomial værdi (1 = mand, 2 = kvinde).

#2 er kodet som den oprindelige værdi (0 = Ingen skolegang, 1 = Folkeskole 6. –8. Klasse, 2 = Folkeskole 9. –10. Klasse, 3 = Gymnasiale uddannelser, STX, HF, HHX, HTX, 4 = Kort erhvervsuddannelse. Under 1-2 års varighed, 5 = Faglig uddannelse (håndværk, handel, landbrug, mv.), 6 = Kort videregående uddannelse, op til 2-3 år, 7 = Mellemlang videregående uddannelse, 3-4 år, Prof. Bachelor, 8 = Universitetsbachelor, 9 = Lang videregående uddannelse, kandidatuddannelse, 10 = Forskeruddannelse. Ph.d.). **#3** er kodet identisk med **#2**, da det er samme værdi. **#4** er re-kodet udefra decilerne, som ESS bruger (er vedlagt som bilag) til de faktiske værdier (1 = <132.000, 2 = 132.000-173.999, 3 = 174.000-216.999, 4 = 217.000-263.999, 5 = 264.000-325.999, 6 = 326.000-396.999, 7 = 397.000-462.999, 8 = 463.000-530.999, 9 = 531.000-630.999, 10 = >631.000.)

#5 er re-kodet til en binomial værdi fra ESS datasæt. Vores re-kodning er 1 = Ikke i arbejde (på sociale ydelser/arbejdsløs) 2 = I beskæftigelse (lønmodtagere og selvstændige), og alle andre værdier er sat som *system missing*. Oprindelige data fra ESS er kodet: 1 = Wages or salaries, 2 = Income from self-employment (excluding farming), 3 = Income from farming, 4 = Pensions, 5 = Unemployment/redundancy benefit, 6 = Any other social benefits or grants, 7 = Income from investments, savings etc., 8 = Income from other sources. **#6, #7, #8, #9, #10, #11** og **#12** er alle re-kodet fra og til samme værdier. De går alle fra 0 til 10, hvor man er komplet uenig med udsagnet ved 0, og komplet enig med udsagnet ved 10. **#13** er re-kodet fra 1-5 interval, hvor 1 er komplet enig og 5 er komplet uenig, til 0-10 interval via funktionen *Compute variable* i SPSS. Vi har inden dette re-kodet variabelen så den passer ind i vores datasæt, altså vendt værdierne rundt, således at 1 = komplet uenig til 5 = komplet enig. **#14** er re-kodet fra 1-4 interval, hvor 1 er komplet enig og 4 er komplet uenig, til 0-10 interval via funktionen *Compute variable* i SPSS. Vi har inden dette re-kodet variabelen så den passer ind i vores datasæt, altså vendt værdierne rundt, således at 1 = komplet uenig til 4 = komplet enig.

Hypoteseopbygning

Den første y variable har til formål at måle tilliden til de etablerede institutioner. Den anden y variable har til formål at måle mængden af nationalisme. De to sammenfattede y variable udgør således vores populisme variable. For at kunne teste vores hypoteser anvender vi en OLS regression. Modellen for OLS regression lyder således:

$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_k x_k + \varepsilon \quad \varepsilon \approx N(0, \sigma^2)$$

På baggrund af denne model betyder det at y er vores populisme variable, og βx værdierne er vores forklarende variable (køn, uddannelse mv). Vi arbejder med vores hypoteser ud fra følgende udsagn: $H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$ og $H_1: \beta \neq 0$

Det betyder at hvis βx afviger signifikant fra 0, dvs. med en p-værdi, der er mindre end 0.05, så må vi bekræfte H_1 og dermed også forkaste H_0 hypotesen. På baggrund af denne logik har vi opstillet vores hypoteser således:

h_0 : Mænd er ikke mere højrepopulistiske end kvinder

h_1 : Mænd er mere højrepopulistiske end kvinder

h_0 : Lav socioøkonomisk status har ikke betydning for graden af højrepopulisme

h_1 : Lav socioøkonomisk status har betydning for graden af højrepopulisme

Regressionsanalyse

I forbindelse med regressionerne har vi været opmærksomme på, hvorvidt der kunne opstå multikollinearitet. I bilag 3 og bilag 4 fremgår det af regressionsoutputtet, at vi på begge regressioner har VIF-tal på under 1,5. Vi kan dermed konkludere, at der er lav grad af multikollinearitet. Tabel 2a viser OLS regressionen på nationalisme variabelen. Vi kan konkludere på baggrund af tabellen, at alle variabler i modellerne på nær en, er signifikante. De signifikante værdier er blevet markeret med en * ved siden af de ustandardiserede koefficienter. I tabellens nederste del fremgår det at n (antallet af respondenter) falder når modellerne får flere forklarende variabler. Forklaringen på dette er at i tilfælde af, at nogle respondenter har svaret på nogle forklarende variabler i en model, men ikke på alle, vil respondenterne ikke indgå. Med udgangspunkt i model 1 viser tabellen at variabelen køn er signifikant. Vi må dermed forkaste vores H_0 hypotese, om at mænd ikke er mere populistiske (på nationalisme variabelen) end kvinder. I tabellens model 5 er alle forklarende variabler signifikante. Vi må dermed forkaste vores H_0 hypotese om, at lav socioøkonomisk status har ikke betydning for graden af populisme (på nationalisme variabelen). I model 1 i tabel 2b viser OLS regressionen på tillidsvariabelen at køn ikke er signifikant. Vi må derfor forkaste H_1 hypotesen og dermed også fastholde vores H_0 hypotese. I model 4 og model 5 er 3 variabler signifikante. Derfor forkaster vi vores H_0 hypotese om, at lav socioøkonomisk status har ikke betydning for graden af populisme.

Tabel 2.a: OLS Regression på nationalisme

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5
Køn	0,284 *** (0,061)	0,244 *** (0,059)	0,270 *** (0,059)	0,260 *** (0,062)	0,254 *** (0,071)
Uddannelsesniveau		0,126 *** (0,012)	0,118 *** (0,013)	0,108 *** (0,015)	0,110 *** (0,017)
Faders uddannelsesniveau			0,040 *** (0,012)	0,043 ** (0,012)	0,045 ** (0,014)
Husstandsindkomst				0,012 (0,012)	0,037 * (0,015)
Tilknytning til arbejdsmarked					-0,412 ** (0,140)
n	1447	1444	1402	1259	937
F-test	22,013 ***	63,056 ***	48,571 ***	31,504 ***	20,690 ***
R ²	0,15	0,08	0,094	0,091	0,100
Justeret R ²	0,14	0,079	0,092	0,088	0,095

Note: *p < 0.05; **p < 0.01; ***p < 0.001.

Afhængig variable: nationalisme (Skal der færre eller flere muslimer til Danmark; Samme værdier og traditioner er bedst for DK; Immigration er positiv; Immigranter beriger dansk kultur - Variablerne er kodet 0-10, hvor 0 er uenig med udsagnet og 10 er helt enig med udsagnet)

Tabel 2.b: OLS Regression på tillid

	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5
Køn	-0,71 (0,099)	-0,146 (0,095)	-0,123 0,095	-0,076 (0,099)	-0,150 (0,115)
Uddannelsesniveau		0,231 *** (0,020)	0,210 *** (0,021)	0,196 *** (0,024)	0,199 *** (0,028)
Faders uddannelsesniveau			0,097 *** (0,019)	0,077 *** (0,020)	0,086 *** (0,023)
Husstandsindkomst				0,073 *** (0,020)	0,069 ** (0,025)
Tilknytning til arbejdsmarked					-0,293 (0,235)
n	1369	1366	1332	1207	896
F-test	0,516	64,711 ***	53,990 ***	43,477 ***	21,363 ***
R ²	0	0,087	0,109	0,126	0,107
Justeret R ²	0	0,085	0,107	0,123	0,103

Note: *p < 0.05; **p < 0.01; ***p < 0.001.

Afhængig variable: tillid (tillid til folketinget; tillid til retssystemet; tillid til EU parlamentet; mulighed for indflydelse på politik; at blive hørt i politik - Variablerne er kodet 0-10, hvor 0 er uenig med udsagnet og 10 er helt enig med udsagnet)

Analyse

Introduktion til analysen; vores resultater

I vores teoretiske perspektiv har vi valgt at gøre brug af Pierre Bourdieus kapitalformer, samt habitus og doxa. Vi vil analysere dataresultaterne, ud fra vores teoretiske perspektiv. Først vil vi undersøge de resultater, vi har opnået og opstille dem letlæseligt, således at de er letforståelige i analysen.

Vores resultater:

Som nævnt i metode afsnittet har vi opnået nogle resultater, som kan aflæses i metodeafsnittet: Tabel 2a og 2b. Disse er kodet og opnået igennem ESS datasæt, ved hjælp af OLS (Ordinary Least Square) regressioner i SPSS. Resultaterne heraf er et resultat af vores regressioner, og det er via dem vi udfører vores analyse. Vores analyse af resultaterne er enten med til at be- eller afkræfte vores hypoteser. Vores hypoteser er som følgende:

h_0 : Mænd er ikke mere højrepopulistiske end kvinder

h_1 : Mænd er mere højrepopulistiske end kvinder

h_0 : Lav socioøkonomisk status har ikke betydning for graden af højrepopulisme

h_1 : Lav socioøkonomisk status har betydning for graden af højrepopulisme

Som det kan ses af vores opnåede resultater i tabel 2a og b, så er 8 ud af 10 målepunkter slået ud som signifikante på model 5, enten som meget signifikante, mindre signifikante eller et sted der imellem. Vi har opstillet vores resultater i tabellerne, som anvist i metodeafsnittet – med udgangspunkt i dem, vil vi påbegynde analysen og afrunde afsnittet med en konklusion, samt en opsummering på, hvorvidt vores hypoteser er be- eller afkræftet.

Analysen ud fra vores teoretiske perspektiv

Som indledning i dette kapitel beretter om, så er vores teoretiske perspektiv med udgangspunkt i Pierre Bourdieus kapitalformer, habitus og doxa. Strukturen er derfor også naturligt i analysen, at vi starter med kapitalformerne, dernæst habitus og doxa for tilsidst at have en afrunding. I måling på nationalisme kan vi konstatere, at der er et signifikant niveau på alle vores forklarende variabler, også kaldet x-variabler. Dette betyder også følgende, i takt med at det er en lineær regressionsform: Jo højere værdi man kan aflæse i koefficienten, desto højere vil man også kunne placeres på 0-10 skalaen. Da køn er kodet som 1 = mand, og 2 = kvinde kan vi dog konkludere, at jo højere en værdi man har i koefficienten desto flere kvinde er der som respondenter. Naturligvis er dette omvendt, hvis man er mand, da man i så fald vil have en negativ værdi. Samme praksis gør sig gældende i Tilknytning til arbejdsmarkedet, hvor 1 = ikke i arbejde, 2 = i arbejde.

Analyse af vores resultater

I nationalismemålingen er koefficienten for uddannelsesniveau på 0.110 og er meget signifikant. Fra dette kan vi konkludere, at jo højere afsluttet uddannelsesniveau respondenteren har, jo mere tolerant er man også overfor, hvorvidt der skal flere muslimer til Danmark, hvor åben man er for et multikulturelt samfund og om man er positivt stemt overfor immigrationen til Danmark. Hvis vi forklarer dette ud fra den institutionelle og den legemliggjorte del af kulturel kapital, må vi konkludere at respondenteren har investeret tid og energi i, at afslutte en højere uddannelse. Derudover må vi også antage at den allerede eksisterende viden er et produkt af den assimilerede viden, kombineret med en socialiseringsproces, som en mulig forklaring.

Hvis vi kigger på tillidsmålingen ud fra uddannelsesniveau, så er det her samme mønster der gør sig gældende. Koefficienten er her på 0.199 og meget signifikant. Fra dette kan vi dermed konkludere at det har indflydelse på, hvorvidt man har en højere afsluttet uddannelse set i forhold til tillidsniveauet hos respondenteren. Dette skal ses i forhold til tillid til folketinget, retssystemet og EU-parlamentet og om man har tillid til, at man har mulighed for indflydelse på politik samt at blive hørt i det politiske system. Hvis vi ser dette ud fra den kulturelle kapital

institutionelle og legemliggjorte del samt den sociale kapital, kan det her have indflydelse på hvor dannet man er, om man har en højere uddannelse afsluttet samt ens netværks holdninger og meninger.

Når vi kigger på faderens højeste afsluttede uddannelse er det nogenlunde samme resultat. Altså er koefficienten her på 0.045 og signifikant i nationalismemålingen. I tillidsmålingen er koefficienten på 0.086 og meget signifikant. Dette betyder også, som uddannelsesniveaurens variabel, at jo højere afsluttet uddannelse, jo mere tolerant er man også overfor om, hvorvidt der skal flere muslimer til Danmark, hvor åben man er for et multikulturelt samfund og er positivt stemt overfor immigrationen til Danmark. Derudover kan det også betyde, at jo højere afsluttet uddannelse faderen har, desto mere tillid har man også til folketinget, retssystemet, EU Parlamentet og desto større tillid har man også til, at man har mulighed for indflydelse på politik og tillid til at man bliver hørt i det politiske system. Altså samme mønster der tegner sig her – forskellen er blot, at værdien ikke er lige så høj – til dette kan vi antage, at det må være en udvikling i samfundet, hvor det er mere på relevant nu, at afslutte en højere uddannelse. Man kan argumentere for, i henholdsvis tillidsmåling og nationalismemåling, at samme skifte i tid og sted gør sig gældende i henhold til, at koefficienten er en smule lavere ved højst afsluttet uddannelsesniveau på faderens side kontra uddannelsesniveaurens generelt.

Hustandsindkomsten beskriver den samlede indtægt i husstanden. Koefficienten for denne variabel er på 0.037 og mindre signifikant i nationalismevariabelen. Dog er koefficienten på 0.069 og mere signifikant i tillidsmålingen. På baggrund af dette kan vi konkludere, at det har indvirkning på, hvorvidt man er tolerant overfor om, hvorvidt der skal flere muslimer til Danmark, hvor åben man er for et multikulturelt samfund og er positivt stemt overfor immigrationen til Danmark. Det vil sige, at jo større den samlede indtægt er i husstanden, desto mere tolerant er man også overfor ovenstående. Ud fra tillidsvariabelen kan vi konkludere det

samme, dog med en smule større sikkerhed for, at jo højere indkomst husstanden har, desto mere tillid er det også til folketinget, retssystemet og EU Parlamentet. Jo højere indkomst i husstanden giver også en større tillid til muligheden for indflydelse på politik og at blive hørt i det politiske system. Det betyder altså mere for tilliden i forhold til tillidsvariablen kontra nationalismevariablen. Dette kan både forklares ud fra den økonomiske kapital, men kan også have relation til de kulturelle kapitalformer. Med dette menes der, at jo højere afsluttet uddannelse, jo større indkomst plejer man typisk at have råderet over. Den økonomiske kapital forklarer, hvor meget man er værd – fx i form af ejendomme eller generelt materielle goder og valuta. Her betyder det så, at jo større økonomisk kapital man er indehaver af, jo mere tolerant er man overfor ovenstående – dog mere i tillidsvariablen end i nationalismevariablen.

Tilknytningen til arbejdsmarkedet skal både ses fra de økonomiske, sociale og kulturelle kapitalformer. Koefficienten i nationalismemålingen er nærmest den eneste negative variable, med en værdi på -0.412. Denne slår også ud som signifikant. På baggrund af disse resultater kan vi hermed konkludere at det har betydning, om man er i arbejde eller ikke i arbejde. I dette tilfælde er man mindre tolerant overfor, hvorvidt der skal flere muslimer til Danmark, man er ikke så åben for et multikulturelt samfund og om man er ikke positivt stemt overfor immigrationen til Danmark, hvis man ikke er i arbejde. I forhold til Bourdieus kapitalformer kan dette ses fra den kulturelle kapital. I forhold til denne kapitalform, kan det betyde at respondenterne meget muligt ikke har en højere afsluttet uddannelse, men ligger i lavere rangeringer indenfor uddannelse, eller måske slet ingen uddannelse har. Ud fra den økonomiske kapital kan det have betydning, hvorvidt man ikke er i arbejde, og dermed ikke har en høj økonomisk kapital. Dette kan så have indvirkning på den sociale kapital fx i form af respondentens netværk og tolerance overfor om der kommer fremmedarbejdere og tager respondentens arbejde, hvis de har ansættelse indenfor et meget konkurrencepræget felt. Dette bekræftes også af Inglehart og Norris igennem artiklen *"Trump, Brexit, and the Rise of Populism: Economic Have-Nots and Cultural Backlash"*, som vi har brugt i vores litteraturstudie. Vi kan derudover også konkludere på baggrund af resultaterne, at tillidsmålingen ikke har en

signifikant værdi. Derfor har det ikke den store indvirkning på tilliden, om man er tilknyttet arbejdsmarkedet eller ej. I både nationalismemålingen og tillidsmålingen slår uddannelsesniveau,

faders uddannelsesniveau og indkomst, husstand ud som meget, mere og mindre signifikante. Hvis vi ser det ud fra teorien om habitus, så kan man danne en parallel imellem alle tre variabler. Med dette menes der, at de kulturelle, sociale og økonomiske kapitaler antyder, at jo højere man ligger på koefficienterne, desto mere tillid og tolerance opbygger man også. I forbindelse med at alle tre kapitaler er til stede og i brug, kan vi igennem habitusteorien antage og påpege, at jo højere kulturel, økonomisk og socialkapital man er indehaver af, jo mere åben er man også overfor diversiteten i samfundet. Det vil sige at der er mindre sandsynlighed for den ubehagelige situation, når man møder en radikal anderledes holdning eller synspunkt, jo højere uddannelsesniveau man har, og jo højere indtægt man har i husstanden. Når man har et mere mangfoldigt syn på samfundet igennem socialisering og ens sociale og kulturelle kapital, så er doxa også sat herefter. Det vil sige at de ting, som anses for at være normalt/unormalt – ret/uret meget muligt vil være en større del af socialiseringen og kutymen i agentens sociale kapital og kulturelle kapital. Både habitus og doxa følger og bekræfter de resultater, vi har opnået – det kan i hvert fald forklares med disse begreber. Det vil med andre ord sige at det altså har en indflydelse, hvilket køn du har, om man har en højere uddannelse, om faderen har en højere uddannelse, hvad størrelse indkomst husstanden har og om man har tilknytning til arbejdsmarkedet eller ej. Som en afrundende kommentar på tabel 2a kan vi konkludere, at kvinder er mere tolerante overfor, hvorvidt der skal flere muslimer til Danmark og på samme tid er mere tolerante overfor et multikulturelt samfund og immigrationen i Danmark. Dette kan vi læse af koefficienten på nationalisme, hvor værdien er 0.284 og meget signifikant. Konklusionen på analysen er derfor som følgende:

Vi afviser hermed h_0 hypotesen og bekræfter vores h_1 hypotese; mænd er mere højre populistiske end kvinder. Vi kan også på baggrund af analysen afvise h_0 hypotesen og bekræfte vores h_1 hypotese; lav socioøkonomisk status har betydning for graden af højrepopulisme.

Diskussion af resultater

I artiklen Gender Gap, af Niels Spierings & Andrej Zaslove, diskuteres der hvorvidt man kan måle populismen på køn. Denne artikel bygger på et fundament af andre, tidligere videnskabelige artikler, som også forsøger at måle populisme i forskellige kontekster. De har, ligesom vi, brugt ESS datasæt som afsæt for deres resultater. Deres resultater varierer, da de både måler på venstre- og højrepopulisme inden for hele Europa, men med afgrænsning på, hvor mange respondenter der har stemt populistisk i deres respektive lande. I henhold til deres resultat på højrepopulismen kommer de frem til, at mænd er en anelse mere tendentiøse højrepopulister i forhold til kvinder.

De forsøger at begrunde dette med en forklaring om, at kvinder er mere tolerante indenfor det politiske felt – derfor vil flere kvinder, i deres resultat, være venstrepopulistiske. Da vi ikke fokuserer på venstrepopulisme, ser vi bort fra deres resultat heraf. Vi har kan til gengæld bekræfte deres påstand og resultat om, at mænd er tendentiøse højrepopulister – i alt fald, mere end kvinder. I vores optik, og i forbindelse med vores litteraturstudie, mener vi dog at svaret delvist kan ligge, som Gender Gap foreskriver, at kvinder er mere tolerante – men også, at mændene typisk oftere er dem, som har de funktioner i erhvervslivet, som vil kunne blive udkonkurreret af immigranterne – dermed er de også mere intolerante overfor immigrationen i Danmark. I analyseafsnittet blev ulighedsperspektivet, som beskrevet i litteraturstudiet analyseret ud fra den kulturelle kapital. Vi kan på baggrund af dette støtte os til Inglehart og Norris, der giver en lignende teoretisk forklaring på fænomenet. Vi kan ikke bekræfte Inglehart og Norris teori om det kulturelle bagslag. Årsagen til dette er, at vi har anvendt sekundært data, hvor alder ikke var en variable der indgik.

Konklusion

Vores resultater viser, at højrepopulismen kan måles i Danmark. Vi har valgt at måle det fra socioøkonomiske forhold, samt inddeling efter køn. Vores opnåede resultater viser, at mænd har en større tendens til at være højrepopulistiske i forhold til kvinder, når vi ser på den nationalistiske måling. Derudover har vi fået klarlagt, at der er et skel i forhold til socioøkonomiske forhold - med det menes der den del af befolkningen med de færreste ressourcer. Dette har i vores rapport været set i forhold til indkomst, uddannelsesniveau og faderens uddannelsesniveau, samt tilknytning til arbejdsmarkedet. Vores H_0 hypoteser er blevet Forkastet. Dette leder os frem til, mænd er mere højrepopulistiske end kvinder, samt lav socioøkonomisk status har betydning for graden af højrepopulisme.

Litteraturliste

Monografi:

- Andersen, L. et al (2012). *Metoder i statskundskab*, Latvia, Hans Reitzels Forlag, København
- Müller, J.W, (2016). *Hvad er populisme*, Viborg Specialtrykkeri A/S, Informations forlag.
- Gilje, N og Grimen, H (2002). *Samfundsvidenskabernes forudsætninger*. ScandinavianBook A/S. Hans Reitzels Forlag, København
- Bogason, P. (2008) *Forvaltning og stat*. Viborg Specialtrykkeri A/S. Academica, Århus.
- Andersen, H og Kaspersen L.B (2013) *Klassisk og moderne samfundsteori*. Bookwell oy, Finland
- Prieur, A (2010) *Tradition og fornyelse; En problemorienteret teoriehistorie for sociologien*, Mikael Carleheden, Michael Hviid Jacobsen og Søren Kristiansen, 2. Udgave, 2. Oplag, 2010, Aalborg Universitetsforlag
- Bourdieu P. Richardson, J. (1986), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* Westport, CT: Greenwood.

Tidsskriftsartikel:

- Inglehart, R.F og Norris, P. (2016) "Trump, Brexit, and the Rise of Populism: Economic Have-Nots and Cultural Backlash" *"HKS Faculty Research Working Paper Series"* 1-52
- Niels Spierings & Andrej Zaslove (2017): Gender, populist attitudes, and voting: explaining the gender gap in voting for populist radical right and populist radical left parties, *West European Politics*.

Internetside:

- European Social Survey (2014) INCOME, ESS7 - 2014 ed. 3.0, onsdag d. 24 Maj 2017 16.30
http://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/survey/ESS7_appendix_a2_e03_0.pdf (25/04 2017)
- European Social Survey (2017) datasæt,
<http://www.europeansocialsurvey.org/data/round-index.html> (25/04 2017)
- European Social Survey (2017) FAQ,
<http://www.europeansocialsurvey.org/about/faq.html> (20/05 2017)

Bilag:

Bilag 1

Tabel 3 Kodning forklaret	Rekodet til	Kodet fra (code-name)	Nr.	Svar-data før	Svar-data nu	
X-variable	¹ Køn	Gender (<i>gndr</i>)	297	1-2	1-2	1=mand, 2=kvinde
Uafhængige	² Uddannelsesniveau	Highest level of education, Denmark (<i>edlvddk</i>)	363	0-11***	0-11***	
	³ Faders uddannelsesniveau	Fathers highest level of education, Denmark (<i>edlvfdk</i>)	501	0-11***	0-11***	
	⁴ Disponibel indkomst, pr. husstand	Household's total net income, all sources (<i>hinctnta</i>)	443	1-10***	1-10***	
	⁵ Tilknytning til arbejdsmarkedet	Main source of household income (<i>hincsrca</i>)	442	1-8	1-2	1=ikke i arbejde, 2=i arbejde
Y-variable Afhængige	⁶ Tillid til EU parlamentet*	Trust in the European Parliament (<i>trstep</i>)	24	0-10***	0-10***	
	⁷ Tillid til det danske retssystem*	Trust in the legal system (<i>trstlgl</i>)	20	0-10***	0-10***	
	⁸ Tillid til folketinget*	Trust in country's parliament (<i>trstprl</i>)	19	0-10***	0-10***	
	⁹ At blive hørt i politik*	Political system allows people to have a say in what government does (<i>psppsgv</i>)	13	0-10***	0-10***	
	¹⁰ Indflydelse på politik*	Political system allows people to have influence on politics (<i>psppiopl</i>)	15	0-10***	0-10***	
	¹¹ Immigranter beriger dansk kultur **	Country's cultural life undermined or enriched by immigrants (<i>imueclt</i>)	96	0-10***	0-10***	
	¹² Immigration er positiv **	Immigrants make country worse or better place to live (<i>imwbcnt</i>)	97	0-10***	0-10***	
	¹³ Bedst for DK med samme traditioner og værdier**	Better for a country if almost everyone shares customs and traditions (<i>pplstrd</i>)	183	0-5***	0-10***	
¹⁴ Flere muslimer til Danmark**	Allow many or few Muslims to come and live in country (<i>almuslv</i>)	198	0-4***	0-10***		

* Kodet til én variable: Måling tillid

** Kodet til én variable: Måling nationalisme

*** Variable går fra dårlig til godt

I alle variable har vi valgt system-missing, på tvivlsspørgsmål og ikke brugbare værdier

Bilag 2

2. Income deciles			
	Source data		Income deciles
01	0 - 117.156	J	< 132.000
02	117.157 - 154.492	R	132.000 - 173.999
03	154.493 - 193.032	C	174.000 - 216.999
04	193.032 - 234.357	M	217.000 - 263.999
05	234.358 - 288.724	F	264.000 - 325.999
06	288.724 - 351.833	S	326.000 - 396.999
07	351.835 - 410.513	K	397.000 - 462.999
08	410.513 - 470.824	P	463.000 - 530.999
09	470.825 - 559.410	D	531.000 - 630.999
10	559.410 - 85.332.096	H	> 631.000

Note: European Social Survey(2014) INCOME, ESS7 - 2014 ed. 3.0, Onsdag d. 24 Maj 2017 16.30

http://www.europeansocialsurvey.org/docs/round7/survey/ESS7_appendix_a2_e03_0.pdf (25/04 2017)

Bilag 3

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	4.730	.442		10.697	.000	3.862	5.598					
	Køn	-.150	.115	-.042	-1.306	.192	-.376	.076	-.008	-.044	-.041	.985	1.015
	Uddannelsesniveau	.199	.028	.243	7.071	.000	.144	.254	.287	.231	.224	.853	1.173
	Faders højest afsluttet uddannelse	.086	.023	.122	3.751	.000	.041	.130	.181	.125	.119	.952	1.051
	Disponibel indkomst pr. husstand	.069	.025	.106	2.735	.006	.019	.118	.167	.091	.087	.674	1.483
	Tilknytning til arbejdsmarkedet	-.293	.235	-.047	-1.250	.212	-.754	.167	.053	-.042	-.040	.721	1.387

a. Dependent Variable: Samlet variable for tillid

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.327 ^a	.107	.102	1.70069	.107	21.363	5	890	.000

a. Predictors: (Constant), Tilknytning til arbejdsmarkedet, Faders højest afsluttet uddannelse, Køn, Uddannelsesniveau, Disponibel indkomst pr. husstand

b. Dependent Variable: Samlet variable for tillid

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	308.950	5	61.790	21.363	.000 ^b
	Residual	2574.178	890	2.892		
	Total	2883.128	895			

a. Dependent Variable: Samlet variable for tillid

b. Predictors: (Constant), Tilknytning til arbejdsmarkedet, Faders højest afsluttet uddannelse, Køn, Uddannelsesniveau, Disponibel indkomst pr. husstand

Bilag 4

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	5.368	.266		20.205	.000	4.846	5.889					
	Køn	.254	.071	.112	3.592	.000	.115	.393	.138	.117	.112	.987	1.013
	Uddannelsesniveau	.110	.017	.216	6.404	.000	.076	.144	.258	.205	.199	.852	1.174
	Faders højst afsluttet uddannelse	.045	.014	.102	3.207	.001	.017	.072	.160	.105	.100	.950	1.053
	Disponibel indkomst pr. husstand	.037	.015	.091	2.425	.015	.007	.067	.116	.079	.075	.685	1.460
	Tilknytning til arbejdsmarkedet	-.412	.140	-.107	-2.941	.003	-.687	-.137	-.017	-.096	-.091	.733	1.364

a. Dependent Variable: Samlet variable for nationalisme

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.316 ^a	.100	.095	1.07137	.100	20.690	5	931	.000

a. Predictors: (Constant), Tilknytning til arbejdsmarkedet, Faders højst afsluttet uddannelse, Køn, Uddannelsesniveau, Disponibel indkomst pr. husstand

b. Dependent Variable: Samlet variable for nationalisme

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	118.742	5	23.748	20.690	.000 ^b
	Residual	1068.633	931	1.148		
	Total	1187.375	936			

a. Dependent Variable: Samlet variable for nationalisme

b. Predictors: (Constant), Tilknytning til arbejdsmarkedet, Faders højst afsluttet uddannelse, Køn, Uddannelsesniveau, Disponibel indkomst pr. husstand

Evaluering

Gruppeevaluering

Vi har fra starten været udfordret ift. at vi kun har været to. Dette skal ikke forstås negativt, men som en udfordring ift. planlægning tidsmæssigt og ift. arbejdsbyrden. Eftersom vi begge har arbejde ved siden af studie og i tillæg ikke bor i Esbjerg har det været en udfordring, at få struktureret opgaveskrivningen. Vi har fra starten været enige om temaet for denne opgave. Vi har i den forbindelse også været bevidste om at det ville kræve en del mængde arbejde. Årsagen til dette er at netop dette emne ikke har været så belyst, som så mange andre emner. Det har i tillæg også været en udfordring at vi ikke selv kunne indsamle data, eftersom det kræver mere end 1000 respondenter. Det har krævet mange arbejdstimer at behandle det massive datasæt, som vi har anvendt. Hver især har vi begge været forfattere til samtlige kapitler, dog har Mikkel i større grad arbejdet dybdegående med metodekapitlet, hvor Lasse har arbejdet mere dybdegående med analysen. På trods har vi begge været dybt involveret i alle afsnit. I henhold til læringsprocessen i SPSS har vi lært ufattelig meget. Vi har igennem behandlingen af vores datasæt samlet set omkodet 3-4 gange hver især. Dette har været en utrolig tidskrævende proces, men stadig meget lærerigt. Vi har i nogen grad bevæget os ud over pensum for at kunne løse denne opgave. Alt i alt har vi været meget tilfredse med samarbejdet og opgavens resultat.

Lasse Koed Mikkelsen evaluering

Det har for mit vedkommende været en spændende og lærerig proces, med denne rapport. Jeg synes, jeg har opnået en bred forståelse af datatolkning og brugen af programmet SPSS. Jeg er godt tilfreds med opgaven, på godt og ondt. Det som, i min optik, har været en massiv udfordring har været, at vi kun har været to personer til at udfører en hel rapport – fordelingen og sparringen har manglet til dels, dog har det været et lærerigt og gensidigt samarbejde mellem Mikkel og jeg. Jeg er sikker på, at vi begge har opnået nye færdigheder, både fordi at vi kun har været to, men også fordi at vi begge ikke stiller os tilfredse med noget, førend at vi selv er fuldt ud tilfredse med resultatet. Vi har haft samme tilgang, men forskellige arbejdsmetoder – til trods for dette, har det været et udbytterigt samarbejde. Til forskel fra sidste semester, så synes jeg ikke at denne opgave har været lige så udfordrende og stressende – det kan dog være fordi, at man nu har prøvet at være igennem sådan en opgave før. Det har alt i alt været et anderledes semester end det forrige, men et særdeles brugbart semester i forhold til at man nu kan udføre både kvalitativt- og kvantitativt forskningsinterview, samt indsamle data og tolke på begges resultater og metoder. Jeg har, som det står beskrevet i rapportens gruppe evaluering, været medforfatter på alle kapitler i rapporten, men, hvor Mikkel har været mere inde i metodeafsnittet, har jeg været mere inde i analyseafsnittet. Dette ville heller ikke kunne lade sig gøre, fra mit perspektiv, hvis vi var flere personer om opgaven. Vi har haft en rigtig fin, velfungerende og sjov gruppedynamik, dog har vi været udfordret på, at vi kun har været to.

Mikkel Søgaard Pedersen evaluering

Det har for mit vedkommende været en spændende proces, at arbejde med en rapport, hvor temaet for rapporten er utrolig samfundsaktuelt. Jeg har i løbet af processen opnået nye færdigheder i programmet SPSS og tolkning af data. Det har endvidere været lærerigt at arbejde meget intenst med opgaven, men også utrolig udfordrende. Dette fordi vi kun har været to til at skrive denne rapport. Arbejdsbyrden har nok været en del større end hvis vi

Lasse Koed Mikkelsen
Mikkel Søgaard Pedersen

26. Maj 2017
2. Semesterprojekt, Oprøret nedefra

havde været flere til at skrive opgaven. Samarbejdet har fungeret godt, og vi har haft rig mulighed for at lære af hinanden under processen.